

DERVIŠ, lavirani tuš, 60x40 cm, 2012. god.

MEVLANA DŽELALUDIN RUMI 2,
lavirani tuš, 50x50 cm, 2012. god.

DŽEVDET
NIKOČEVIĆ

Rođen 26.9.1961. godine u Gusinju, Crna Gora. Završio je Akademiju likovnih umjetnosti i postdiplomske studije na odsjeku Slikarstvo u Sarajevu. Član je Udruženja likovnih umjetnika BiH, Udruženja likovnih umjetnika Sandžaka, Udruženja likovnih umjetnika Crne Gore i Uneskove internacionalne asocijacije umjetnika. Do sada je izlagao na 22 samostalne i preko 200 grupnih izložbi u zemlji i иностранству (Pariz, Rim, Berlin, Njujork, Istanbul, Izmir, Ankara, Ljubljana, Zagreb, Kairo, Aleksandrija, Rijeka, Podgorica...). Učestvovao je na brojnim relevantnim i selektivnim izložbama i često predstavlja Bosnu i Hercegovinu na меđunarodnim seminarima i izložbama. Za svoj umjetnički rad je dobio značajan broj nagrada i priznanja. Živi i stvara u Sarajevu.

Adresa: Geteova 6, Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Email: dzevdetnik@hotmail.com, Tel.: 00 387 61 554 580

Izdavač: Gradska galerija Bihać, www.ggbihac.ba • Za izdavača: Adnan Dupanović

Štampa: GRAFIČAR Bihać • Tiraž: 300 primjeraka

GO
Gradska Galerija Bihać

DŽEVDET NIKOČEVIĆ

DODIRI DUHOVNOSTI

23.10 – 6.11. 2012.

Zapis o umjetnosti Dževdeta Nikočevića

OD MATERIJALNOSTI BOJE DO DUHOVNOSTI CRTEŽA

Dževdet Nikočević je u svoj stvaralački postupak ugradio snažan intelektualni naboј, naboј koji se razbokorio u svijest o boji kao bitnom gradbenom faktoru u likovnom stvaralačkom postupku, boji kao subjektu slike, kao univerzumu u kojem slika i može doći do svoga umjetničkog utjelovljenja. Boja je materija slike, ali i supstanca duhovnog: materijalno i duhovno vode međusobni unutarnji dijalog u kojem supstanca duhovnog uvodi u stvaralački postupak umjetnikovu iskustvenost i njegovu spoznaju svijeta, ali i nemira koje produkuje to spoznajno bogatstvo. Tim elementima pročišćava se magmatska nesređenost materijalnog, dovodi do značenjskog reda, ali i do onih svjetlosnih fluksova kojima se postiže još jedan stepen pročišćavanja, oslobađajući energiju poetskog kao kvintesenциju stvaralačkog. Složen je to proces koji se odvija u nutrini umjetnikova bića i kondenzira se u intelektualnu moć koja omogućuje procese stvaranja novog i odvažnosti da se u svijet realnog uvede drugačiji red, red umjetnikove proživljjenosti, njegove iskustvenosti i spoznaje o svijetu koji, svojom nesređenošću, nagriza ono čovječno, a čijem je spasenju čovjek – umjetnik i posvećen! To i jeste razlog njegovog poslanja u svijet pukih realiteta. I sve to treba da se nađe u kozmosu boje!

Boja je protok ideja, dinamika unutarnjeg koje se očituje u intenzitetu bojenog pigmenta što zrači iz okvira slike, iz njene mentalne usredosređenosti.

Sve to čini osebujnost njegovog postupka i osobenost kojom se Dževdet Nikočević isticao na kolektivnim izložbama Udrženja likovnih umjetnosti Bosne i Hercegovine. Posebno se to očitovalo na njegovim eksponatima iz kojih je zračila žuta boja osobenog pigmenta, pigmenta koji je treperio na retini onoga koji bi se našao pred njegovom slikom. Očitovalo se u tom

treperenju ono impresivno, ezoterično, ali i silina ekspresije, otvaranja ezoteričnog prema svijetu koji je tražio u njegovoj slici svoje osmišljenje. Slika mu je nudila svoje uzbudjenje, ali i svoje semantičko usredosređenje.

Stajao sam pred tim njegovim slikama, osluškivao njihov unutarnji romor, ponekad i nesposoban da razumijem to romorenje, ali mi je bilo dovoljno da se podajem onom duhu Istoka koji je bio sveden u izražajnost istočnačkog "zena". Obujmljivalo me je upravo ono ezoterično koje se oslobađalo iz intenziteta bojenog pigmenta koji je zračio sa njegove slike.

Dževdet Nikočević je stvaralač koji stvara u tišini. Tišina je medij u koji smješta svoju inspiraciju, oslobođenu bilo kakvog nanosa deskriptivnog, bez oslona na narativni sloj koji bi umjetnika izvodio izvan prostora slike. U tišini je pronalazio svoje stvaralačko sopstvo koje je htjelo samo sebi da pripada, da ima svoju vlastitu stazu kojom bi se kretao ka stvaralačkom usponu, tragao za svojom unutarnjom slobodom. On nije eksperimentator, ali jeste tragalac za onim što samo njemu pripada. Eksperiment i traganje za sopstvom su dva nepomirljiva prostora. On ne osvaja nove prostore, on oblikuje samo novu ili drugaćiju sintaksu koja se ne može slijediti i, zbog toga, on nikada neće biti u situaciji da оформljuje svoje sljedbenike. On ostaje sam! I neponovljiv! Njegovo ime postaje amblem njegova djela. Istina, on, ponekad, zna da svoju inspiraciju svede i u okvire "već viđenog", da predmetnom dozvoli da uđe u njegov imaginativni prostor, da stvara sliku po mjeri "drugih", ali to su trenuci kada poželi da izide iz svoga svemira i da povede prijatan dijalog sa predmetnim za koji je vezan nekim razlogom kojem može udovoljiti svojim temeljitim poznavanjem tehničke strane građenja slike!

Ali – to su trenuci stvaralačkog opuštanja ili akumuliranja energija za nova traganja u prostoru prepoznavanja svoga stvaralačkog sopstva. Na ovaku pomisao nas navodi nova stvaralačka etapa kojoj se, sa već ustaljenim unutarnjim predavanjima, posvetio Dževdet Nikočević.

Poduhvat graniči sa magičnim: odlučio se da u nečemu, davno kodificiranom, pokuša pronaći nove iskazne mogućnosti. Riječ je o – crtežu.

Crtež i linija su, činilo se, odavno kodificirani i u tom prostoru nemoguće je bilo što učiniti da se u tu kodifikaciju ugradi nešto novo. Pitanja slijede jedna za drugim: zašto je posegnuo za izmjenom naše percepcije crteža i šta je to novo što bi on htio ugraditi u crtež?

Na prvo pitanje je nešto lagodnije odgovoriti. Crtež je primarni govor svega što bi se htjelo predočiti. On nema posrednika. I upravo to odsustvo posrednika bi Dževdet Nikočević htio očuvati. I dokučiti iskon govora. Crtež je nešto poput našeg imena.

Ali – klasični crtež ocrтava. On čovjekov interes svodi u rubni prostor, na epidermalni sloj predmetnosti. Središnji prostor ostaje čist. Ali čovjek ne pristaje na to i on "čisti prostor" ispunjava svojim iskustvom, iskustvom koje je vezano za protežnost linije. Slikar za takav čin traži posrednika. Glavni posrednik je – boja i njene modelacije. Ambicije Dževdeta Nikočevića su, rekli smo – težnja da se odstrani posredništvo i našao se u situaciji da uzvikne, poput Alberta Dakometija: "Vidio sam prazninu". Akcenatski udar značenja je u ovom uzviku na riječi "vidio" i desilo se čudo – crtež je rastvorio svoju prirodu ocrтavanja u puninu sopstvenog sadržaja, krenuo u oslikavanje sebe kao modela, kao kozmolоške punine. Crtež se preselio iz svoga

stanja obruba i postao pjega svoje sopstvene egzistencije! U pjegi je crtež prepoznao sebe kao puninu, nasuprot praznini kojom se legitimira kao opstojnost! Crtež – pjega oblikuje svoju egzistenciju i, odjednom, počinje voditi dijalog sa pozadinom na kojoj je "objektivirao" svoju egzistenciju. Taj dijalog je živ, pun dinamičnih odnosa, unutarnje ustrepljalosti, pozadina je prostor u kojem crtež – pjega "objektivira" svoju egzistenciju u vidu vizuelne senzacije i otkrivenog još jednog polja koje se može ispuniti izvornom stvaralačkom imaginacijom jednog slikara i da, još jednom, potvrdi svoj stvaralački legitimitet, svoju stvaralačku osobnost. A u sivom tonu, koji nije boja, poprima čvrstinu objektiviteta nove likovne stvarnosti, nove istine svijeta koji se opredmećuje u fluidnosti nematerijalnog, ali prožetog istinom o opstojnosti svijeta u svojoj značenjskoj punini, koji se do tada skriva od imaginativnih prodora likovne uobrazilje. I tu svoju puninu iskazuje magijom opstojnosti i lirske fluidnosti koja zrači sa svakog od crteža – pjege Dževdeta Nikočevića.

Ovaj ciklus crteža nosi upečatljiv naziv "Dodiri duhovnosti", čije smo dejstvo imali priliku doživjeti na izložbi koja je organizirana u maju ove godine u sarajevskoj galeriji Collegium artisticum. Kustosica Branka Vujanović je, tom prilikom, zapisala: "Sučeljavanjem svjetlosti i tame, apstraktne forme i nagovještaja realnog, minucioznosti i uloge slučaja u nastajanju formi, Dževdet Nikočević istražuje likovnost crteža koja se u potpunosti oslobađa racionalnosti linije".

To je govor novoga!

Sarajevo, 29. 9. 2012.
Vojislav Vujanović

